

TRẦN-ĐẮC-NGHĨA
TỔNG-LÝ

Giá bán nhật trình
Trọn năm.....5400
Sáu tháng.....3 00

Những bài gửi đến không
đang lên báo được thời
không lệ trả lại, xin các
ngài lưu ý.

AN-HÀ-BÀO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM
ÉDITION EN QUỐC-NGŨ DE L'APPEL

Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles

NHÀ BÁO Ở TẠI ĐƯỜNG - Boulevard Delanoue - Genève

TRƯƠNG-QUANG-TIỀN
CHỦ BỐT

Về việc mua bán hay là
mua nhật-trình xin đề thơ
cho M. TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

Lúc mua báo xin các
ngài chiếu cố, gửi số tiền
luôn, bản-quản lấy làm
thâm cảm.

CHÓ KHINH CHỮ QUỐC-NGŨ

Tôi bàn mãi về vấn-đề chữ quốc-
ngữ này chắc mấy ngài không ưa chữ
quốc-ngữ đợc đến cũng ghét lấy cái tên
quốc-ngữ này. Nhưng tôi thấy rằng chữ
mà cái ghét của các ngài ấy, cũng chưa
đủ làm người-lạnh máu dòng máu nóng
của tôi đã quá chú-trọng về cái vấn-đề
chữ quốc-ngữ này.

«Không ưa chữ quốc-ngữ» Câu nói
ấy thật không lấy gì làm lạ cho người
mình, nhưng nếu-sử-nó lọt vào tai một
người ngoại-quốc nào, thời chắc họ lấy
làm ngạc-nhiên lắm. Mà thật vậy, chưa
từng có thấy đợc một ai mà khinh-rẻ
tiếng của họ mà phũ phạc chữ của họ
như người An-am mình nói cũng thêm
ghét mà thêm thêm có cùng!!! Ồ, chớ
thật! Thêm thật! Chớ chớ chớ có chút
nào thương. Thương những cái đợc đợc
đang-dang là do nơi họ. Bà-từ, trình-
đo còn thấp-hạ họ. Ấy ra, nên đầu ta
có khinh-hạt đến đâu, lúc kết-nội rồi
cũng còn điếm vào một đợc. Thật đáng
phiền-thay mà ông đáng thương thay!
Chớ như đây thời không thể dùng hai
chữ thương-thay đợc, vì không ưa
chữ quốc-ngữ, rồi trờ ra, thời lại chính
là cái công-tích của phần-nhiều các hàng
có họ-thực, mà đợc thương lại là
bức-trưng-lưu-thương-lưu-trong-nước
của ta.

Bao nhiêu người học-thức mà khinh-
rẻ tiếng nước nhà, chữ nước nhà, thời
thật là đáng ghét đáng thẹn, chớ có
thương là thương họ. Họ là người
bởi có nào mà chữ quốc-ngữ bị khinh-
rẻ, vậy xin hãy tóm tắt ở mấy đoạn như
sau này.

Đoạn thứ nhất: Vì không có khoa
cử. Thật vậy, buổi trước ta còn ở dưới
quyền người Tàu, thời khoa-cử toàn là
chữ Tàu cả, ai cũng xô đẩy nhau về một
mặt chữ Tàu. Đợc trên bốn mươi năm
nay nhà nước Langsa bảo-hộ công-bày
ra khoa-cử, nhưng lại là khoa-cử chữ
Pháp. Thế thì Annam mình còn ai là
người chú-trọng về chữ quốc-ngữ nữa?
Cái đợc thời đã đành, vì chỉ có trường
tiểu-học, mới có dạy chữ quốc-ngữ, mà
đến trường sơ-đẳng thời trót toàn là
mới thấy đợc vài bài lý-luận bằng quốc-
ngữ, ít bài dịch chữ Pháp ra quốc-ngữ,
thỉnh thoảng lại có một vị giáo-viên Hán-
bộ nói sơ-sài về luân-lý bằng tiếng
Annam, ngoài ra không còn thấy môn
nào dạy bằng chữ quốc-ngữ nữa. Từ
trường trung-đẳng chỉ cao-đẳng lại tuyệt
nhiên không còn thấy mấy khi là có chữ
quốc-ngữ thấp-thoảng đợc. Điều ấy thật

không nên trách các nhà không chuyên-
chủ về quốc-ngữ, vì giả sử như có muốn
chuyên-chủ cũng chẳng đợc nào, một
là chương-trình giáo-dục không có định
cố đợc, hai là ngày tháng qua như chớp,
các khoa học nối đuôi, học không trơng
nghĩ, còn chưa át có thể lấy cái bằng
cấp tốt-nghiệp theo hạng định-thay, đã
có thừa một khối nào mà đợc về chữ
quốc-ngữ.

Và lại cái bụng báo khoa-cử của
người mình đã có tự bao giờ rồi, lúc
đó ra mong cho đợc bỏ làm ông này
ông nọ thế là máng nguyện, chớ có mấy
ai nghĩ đến việc mở-mang tri-hóa,
phổ-bày lợi-ích cho người đợc-
lạc. Muốn mở-mang tri-hóa, phổ-
bày lợi-ích thời không gì bằng
sự định sách định luật chữ Langsa ra
chữ quốc-ngữ, hoặc tự mình lấy cái tài
học-thức của mình ra mà đặt những
sách có ích bằng quốc-ngữ để giáng-
giới bao nhiêu người học-thức còn non
nớt, hoặc chỉ vừa thông chữ quốc-ngữ
mà không có thể học đợc chữ Langsa.

Nhưng, thân đời chữ quốc-ngữ viết
con khú, viết gay-gò, thời bảo làm sao
mà đặt thành sách, định thành bài, cái
đợc cũng là một điều khó-đề-lắm.

Đoạn thứ hai: Vì tài-nhĩ hào danh
đành rằng danh-tự là miếng mồi, nấp
như kiếp con người, còn ai mà chẳng
hào. Nhưng đời cái gì cũng có giá, cũng
có thiệt, thời danh cũng có thiệt-danh mà
cái thiệt-danh này. Bản-báo danh-danh
miếng trông đợc nói bập-bò ba tiếng
Langsa là đã ra mặt tự-dắt tự-tồn, coi
mình như thần-thánh. Hàng người ấy
thật là đợc-dơ dang-dang quá, chỉ biết
cái phách-lớی ngông-ngĩnh mà không
biết tự suy tự lượng. Họ lại chính là
phái đợc-ky với chữ quốc-ngữ, lãnh-dạm
với chữ quốc-ngữ, họ cảm chữ quốc-
ngữ là không có giá-trị gì.

Thậm-thay! Hàng người ấy thật chính
là hạng thiên về van-minh vật-chất, giá
van-minh, hay là van-minh vật-nạp. Cái
tinh-thần tâm-thúy của chữ Pháp họ
còn mơ-mơ màng-màng, chưa thấu-thập
đợc mấy-may nào, họ mới vừa danh
trước uốn mới đợc ít câu là đã ngo-
hân khinh-thị tiếng mẹ đẻ. Nhưng họ
không nhớ lại rằng: cái nước da họ còn
vàng lờm lờm kia, họ không biết
yêu tiếng nước họ, thời đầu họ có tài
học-thức đến đâu nữa cũng chỉ là hạng
người vô bổ cho xã-hội, mà cũng vì
hạng người kết-ty cho nên van-minh
nước nhà ngày một kém một suy.

(Còn nữa)

VĂN UYÊN

Thu dạ tự cảm

Một đèn một bóng giữa đêm thu,
Tức cảnh saoh tiêu vịnh mấy câu.
Gió thổi lao-rao châu-gối lạnh,
Sương sa-lát-lát cỏ-cây sầu.

Nhình trong cảnh thên cũng non-nước!
Tâm sự vì đâu còn nghĩ ngợi???

Thùng thùng trống đá giục Nam-lầu.

T. T. Hữu-thơ

RIỀNG CHỜN HẠT KHÁCH, LẶNG NGƯỜI,
BUỒN THÂN GƯƠNG TỎ HI LỜI ĐƠN SƠ!

Ngày xuân này dặng bấy nhiêu mươi?
Công-nghệp nên chưa, ở hạt người-?

Một bước ngàn-ngờ đường tử-thự.

Trăm đầu hờ-hững cuộc trò chơi!

Đêm đông lạnh-lẻo tuông sương-tuyết,

Ngày hạ buồn tanh, chừ vắn thời.

Nhật-nguyệt thoát mau đường chớp nháy

Hồ thân buồn thế một đời đời...!

T. Đ. T. ƯƠNG

Ràng ràng cho xa từ đó tương,
Bốn nghề ấy hại bấy hiểm lương.

Người đời xin chớ... vui mà vương!

Xe trước gây rồi... phải tránh đường.

Phúc-nôn-Từ

(HỌA BÀI THƠ CỦA PHẠM-THỊ-LAN
ĐĂNG TRONG BÁO TRUNG-ĐẮC
SỐ 1703 NGÀY 24-11-22

«Bổ-nghĩa tham-vàng» ta vốn không,

«Tái-sinh-duyên» trước phi anh-hùng.

«Thuyền-tinh bé-nhỏ» của lơ-đĩnh.

«Hẹn-ngọc thế-vàng» nghĩ lạc-lùng?

«Vẽ-trước mười-năm» đây nhớ cả,

Hè «Giây-một-chức» do thương chuog.

«Mai-nương là-đời» hàng chi đi

Chữ có «Vô-tam» mới tiện lòng!

Lone-Kim-Bôn

THI HỒNG VỀ LÂM RỪNG

Hắn tự chẳng biết Hán,
Tây tự chẳng biết Tây.
Quốc-ngữ cũng mù mịt đợc,
Thời đi về đi Cây.

Trồng ngô (1) lại trồng đợc (1),

Cấy sơm lại cấy mùa.

An chẳng hết thì bán,

Bán đã có người mua.

Bán lấy tiền uống rượu,

Rượu say ta cỡi trâu.

Ấy thế mà lại vờng,

Có ngã công không đợc.

Lương an hàm chầu thất (2),

Ngô khoai thế cũng xong.

Nay mai nhà nước đợc,

Hắn bỏ tòa Canh nông.

T. N. C. (soạn)

(1) Ngô là cây bắp

(2) Thất là cây đậu

(2) Chầu thất, vợ lớn

THAY LỜI ĐIỂN-THUYẾT

Số báo An-Hà 291, xuất bản ngày 30
Novembre có lời ông T. Q. Tiến, thay
một cho bọn dân quê, nói tôi phải có
một cuộc diễn-thuyết lại, để cho bọn
dân trong club Cán-thơ đợc nghe biết
những điều tôi đã mục-kích trong cuộc
hành-trình của tôi từ Cáp-thơ sang Đại-
qui-quốc, hầu cho hoàn-toàn cái trách-
nhiệm làm đại-biểu của dân.

Nói thật ra, thời tôi cũng muốn vâng
theo ý ông đó chút, mà sự ấy tôi cũng
đã có người ngay lúc mới bước chơn về
đến quê-nhà. Nhưng khi nghĩ lại, thời
cháu có điều bất-tiện, vì diễn-thuyết chỉ
dành cho người trong châu-thành hoặc ở
gần lối châu-thành tiện đến dự thính
mà thôi, ngoài ra, trong xóm trong làng
ở các nơi xa-xất không làm sao có thể
dự thính đợc.

Vậy tờ báo là cái cơ-quang của
dân, mấy vòng chữ in lên tờ báo, có
thể thay đợc một bài diễn-thuyết của
tôi, mà có lẽ lại là đợc nhiều vị tiếp
kán hơn, cho nên tôi xin nhờ qui báo
đăng lên, để cho dân đợc biết đợc.

Trước khi kể chuyện cho các ngài
nghe, tôi xin đề lời cảm tạ An-Châu-phủ
đã chẳng khinh cái tài hèn sức mọn
của tôi mà lấy cái trách-nhiệm đại-biểu
của bà con trong club Cán-thơ cho tôi,
tại trường đấu-xảo Marseille.

Tôi xuống tàu Portbos hồi 3 giờ chiều
ngày 23 Mai, ấy là cũng một chuyến tàu
lớn đợc Kim-Thượng và các cụ đại-thầu
hộ-gia của Nam-triều. Hiện giờ cảm viết
vết đến đây, mà cái cảm tưởng lúc tàu
trừ từ cách bên, thật háy còn in sâu vào
 óc của tôi, tưởng không bao giờ phai
đợc. Nói rằng lúc bấy giờ có tiếng
súng thào-cồng, có các quan đại-thần,
các cơ-linh, đều hầu đưa đợc Hoàng-
tượng qua cầu Biann an, thời thấy ta
điều cũ qua, vì các báo đã tung có tiếng
cuộc say to-rang. Tôi cầu to cầu chừ-ton
biết rằng: lúc ấy tôi đợc với quê-nương
mới thấy có một cái cảm-tình tại-lang
vô hạn. Như là mấy tiếng xì-xì xì
cung, mấy dòng nước xoay cuộn tròn
vào chơn vịt tau, nó thật đa lam cho tôi
trông thấy cái gì cũng xút cảm đến
lòng, quơs tâm hơi đợc.

Tàu từ từ bỏ bến, tác mà trông lên
thiên-hạ cũng thấy còn chen-chút nhau,
đồng thất là đồng, dường như chẳng
muống gặp xây lưng, trong lúc đưa người
đồng bao đi ở chơn nước trời thăm-
thăm. Quê-nương! quê-nương! Ồ! I
mới biết tâm lòng yêu-mến quê-nương
ai cũng như ai, mà có bước chơn ra
khỏi quê-nương mới lại càng đợc với
quê-nương thêm làm về nóng-nắn tâm-
động.

Tàu chạy một đôi, chỉ nghĩa là đã
khua thành phố Saigon rồi, thời hai bên
toàn nhưng canh đồng ruộng mình-màng
trông cảnh vật thật là buồn-nghĩen. Khi
mấy cánh đồng ấy rồi, ngo qua bên tả
thời một dãy rừng xanh, tàu chạy ngo

giờ mới vừa khuất mé. Đến tại Vũng-tân
là 5 giờ 40 chiều. Từ đây chúng tôi
không còn thấy chi khác hơn là chơn
trời mặt nước liên tiếp một màu, biển
có hơi đỏ sồng. Hồi giờ chiều ngày 27,
đến tại Hạ-Châu.

Hạ-Châu đây thật là một nơi thảng-
vỗ số là cũ-lao, thuyền khách-trừ bời ra,
bản những là thược bù, áo thược, nón,
cung các thứ đó bộp ở tư xứ ấy chớ ra.
Tàu Portbos phải đậu ở ngoài, không
thể vào tận bến đợc, vì ở ngoài rặng.
Ở tại đây số tau ra về hàng năm chớ
nang-hóa có đến mười tám, hai mươi
trệu tấn, cứ như mỗi chiếc phóng cứ
4.000 tấn thời đem đợc trên 4.500
chiếc, ấy là không kể những tau vào lấy
nước và than. Tại Hạ-Châu người tương
mãi người Tàu đợc chiêm của dân thố
cư hầu hết, đi đến đâu cũng thấy các
cửa hiệu khách, có chăng mấy cái nhà
nàng lớn là của người Hồng-Mao mà thôi.

Tàu đậu tại Hạ-Châu một đêm, đến 6 giờ
sáng ngày 28 chạy rọc theo phá-biên
(détroit) Malacca, thỉnh thoảng lại thấy
những cũ-tàu nổi lên, đến một giờ trưa
ngày 29 thì tới Penang chỉ nghĩa là đã
lọt vào Ấn-độ-Penang (Ocean Indien)
rồi. Đậu tại Penang 4 giờ đồng-hồ kể
lấy neo chạy đi Colombo, chừng làm
sau giờ nữa đến Colombo thì tàu chạy
đợc theo một dãy núi, chúng tôi đợc
những biển thấy con sứa lợi ngau, không
biết bao nhiêu mà kể. Gần đến Colombo
thời ngoài biển khơi thấy những thuyền
không dây của bọn Ấn-độ chạy bươm
đi lướt giăng-giăng như những sợi tơ
nằm ngang biển đợc. Đến Colombo là 5
giờ sáng ngày 3 Jun, đậu dây ngoi 7 giờ,
đậu ngoài khơi, cách bờ ước 1.500
gi-trục.

Một giờ trưa ngày 3 Jun tàu kéo neo
chạy qua Djibouti, còn chừng hai ngày
nữa đến Djibouti thời là qua Alich-hát
(Mer Rouge) Biển máu-mỏng, nhưng
chật là biển-tĩnh không có một tau sóng
nào xao-động, ngài có khi trời ông-
nang qua, hơi gát kho-chi, những người
có bệnh qua đây thật cũng là đáng lo sợ
lắm. Trên biển nước có màu-màn trời hơi
uội, vì thế mà gọi là Ních-nu.

Đến 8 giờ tối ngày mười tây đậu tại Dji-
bouti ngoi 6 giờ đồng hồ, đến hai giờ
khuya bữa II lấy neo trực chli. Tàu chạy
đến hai giờ khuya ngày 11 đến 8 giờ sớm
mai ngày 12 đến đầu kinh Suez, đậu tại
hai giờ đồng hồ.
Kinh Suez này chắc phần-nhiều chừ
con da heo, công-trực thật là đầy-dặn
mới có đến ngày này, nói về kinh Suez
thời không sao không nhắc đến Ferdi-
nand de Lesseps tiên-sinh, vì tiên-sinh
chính là người đã tận-cực với nghĩa-vợ
đời công-thể trị nhân-loại, ai quản về
việc đào kinh ấy cho tiện lối giao-
thông, khi mới thi giờ của tau thuyền
qua lại, khởi công năm 1858 đến năm
1869 mới hoàn thành. Lúc tau gần đến
đầu kinh Suez thời hai bên thấy toàn
là núi, màu đất đỏ học, lại bên bờ kinh

Hương quân hay tin đến bất nội vụ giải vào qua Biện-Lý Cảnh-thor.

XE KIẾN BỊ LẬT

Ngày 8 Decembre cái xe kiến số 34 ở Cairang Cảnh-thor, xe vừa qua khỏi Cầu-lớn Cairang, bị con ngựa chững đang đi vòng nháy đồng nhào lộn làm cho xe phải lộn-cú chổng gọng.

AN TRÒM NHIỀU QUÁ.

Làng Tân-phước ở An-tuông (Cảnh-thor) mấy tháng nay trộm cướp xảy ra nhiều quá! Tháng rồi có đám ăn cướp đình Hà-vân-Tồn lấy mấy ngàn đồng bạc hiện, vụ này có đem vào báo An-Hà số 287.

Con an-trộm, về ở rồi, đêm nào cũng có một hai đám, như đêm 30 tháng 9 Annam, quân-tử cay thêm nhà quân hương T. về nhà không gặp rương mở tủ chỉ gặp sơ-sơ mở quai-áo và quần áo nghe ra cũng ồn! Đêm mồng một tháng 10, mới lần đầu nhà cựu hương ở Ch... đảo hăm vừa muốn chung vào, rồi bị ông cả thức giết hay ở lớn lên, quân-tử bên tàu-mắt. qua đêm mồng 2, tới thăm nhà Hương trưởng K. — đánh nghênh vô tiếng thừ, nhắm lúc thấy hương nằng say đi ngủ: nên quân-tử mượn hết 2 cái độc hình 1 cái gia rương, 1 cái vỏ mai-diều với một quần áo đáng giá 150,000. Đó là việc trên bờ, còn dưới sông mới là hàng nưai Hòn mồng 7 tháng 10, có chiếc tam-bân bán hàng vật úa tên chợ Liêu, chiều về cập dưới bến tại chợ nhà ba lại có khóa nhà. tôi cho một đứa nhỏ xuống nhà coi ghe, vì nhà ở án bên. Lối 2, 3 giờ khuya có tên lại há khóa thả trôi tam-bân ra tới sông cái rồi áp lại phá cửa vô đề hàng nhỏ đương nấu, xúm nhau khuôn đồ đáng giá 150,000. — hồ quả xuống bơi đi mất, làm cho thảng nhỏ họ-vợ, may gặp đảng người quen đem về tới chỗ. — Ấy là mấy việc ở gần nghe thấy, chứ còn nhiều đám không kể-xiết, vì đêm nào nghe tiếng sột!!! Nghe đâu: thấy giáo V. B. H. ... có ở trong làng mà biến chơi, một tháng nó làng đêm trên 50 đám ăn trộm. — Đói có làm ăn? Đói có ăn? mà an-trộm lộng-quá vậy. — có phải tại việc trộm-du k... đem mới ra như ước ao kẻ bề-trên, vì lương-dân xin

truyền cho làng T. Q. phải lo việc tuần phòng cho nghiêm nhậtdạng ngàn-ngựa là bắt lương, chứ để vậy lương dân trong làng rất nên ta-thành! mong thay! mong thay.

N. Q. C. Lai cáo.

Gò công BẮT ĐẮC KỶ TỬ

Một cái xe ngựa chở ba người hành khách khi đi giữa đường thình lình sơi dây thừng đứt không hay làm cho xe phải lật ngựa lên, bị bàn đạp ở sau ngựa lộn kêu sột-sột làm cho ngựa bất an hoảng tuồng chạy hoang mang. Lúc ấy tên xe phu cũng quên nên bị ngã ngay xuống lộ và bị xe cang luôn trên cánh tay, còn ba người trên xe bị bàn đạp sau đã gấn miêng nên chịu không nổi phải gây cốp lên, làm cái xe phải lật úp xuống mà ba người phải té: hai người dờn ông, một người không sao còn một người kêu là ông chủ bị xui cả hai tay, duy có một người dờn bà tên là Sáu Lùng trong binh, té dọng đầu xuống lộ sật máu, trào cơm, chờ đến đường đường thì đã bất tỉnh nhơn sự, kể hai ngày sau hôn bà lìa khỏi xác.

Tên xe phu tên là Sĩ lại là rõ của Sáu Lùng, còn xe ngựa thì công là của nhà nên sự rủi-ro này không ai kêu này cả. L...e...M...

Hàtiên MANG GÕI THẮNG XÔNG

Tên Lê làm bạn với Thị-Nhung, duyên còn mạng nghĩa còn nông, chẳng rõ vì cơ nào ngày 23 Novembre rồi đây quyết dứt niềm chán-đi mang gỏi thắng xong đình hồ chống phông không chiếu lạnh, đem phạn bữa bỏ ở nhà ngủ một mình.

Tên Lê tức lòng thưa với Cô rằng: vợ chồng tương ngộ nhau tại Sài-gòn, có sắm Thị-Nhung 1 đôi vàng và 3 sọt dây chiến rồi cùng nhau đi huê về Hà-tiên ở được 3 tuần nay, Lê sớm đi tới về hết ý không hay, chừng xem lại vàng và giấy chiến thị Nhung đã làm tiêu hồi nào không biết. Hỏi ra Thị-Nhung nói túng nên phải cầm mà xài, Lê vì cứng vợ nên rút bạc 50\$ trao cho thị-Nhung bảo chuộc đồ lại mà diện cho đẹp mắt.

Ài dè: lấy bạc rồi thị-Nhung mang gỏi thắng xông, đến nhà ngủ mượn phông mà ở.

Cắt vấn thị-Nhung khai rằng: lời tên Lê trao giao cho nàng, cho nàng nào có thấy vàng, chỉ là và...? Chẳng qua là vợ chồng ngày bữa, phải ở dờ đi, chứ nào có cưới hỏi chi, mà ai được cầm ai ở lại. — Di.

Châuđộc

HAI CỬ ĐÁNH NHAN Bữa 27 Novembre 1922, lối 7 giờ tối

lại đảng "Venturini" ở châu thành Châu-độc, gần cầu tàu chực, nghe tiếng rầy la inh-oi và thien hạ xúm lại rất đông hỏi ra mới hay là 2 gái là thị Tới và thị Út xui đã với nhau vì thị Út nghi cho thị Tới có tư tình với chồng mình nên chửi—Thị Tới ra miệng đối cái rồi đến nói ẩn dụ nhau như thế. — Dắt về bót.

Rạchgiá AN CƯỚP

Đêm 27 rạng 28 Novembre tại làng Phú-Kinh (Rạchgiá) có đám ăn cướp đến đánh nhà Danh-Soai. Theo lời Danh-Soai khai thì đêm đó lối 1 giờ khuya, nghe tiếng chó sủa, Danh-Soai thừ dậy mở cửa ra xem cho biết là việc gì? Đè đầu: mới vừa bước ra, Danh-Soai bị đánh trúng vào đầu 1 cây sắt lình, ăn cướp bèn trói Danh-Soai lại 1 chut và lình thliên cướp nháo và hỏi bạc đé đâu? Danh Soai bèn la lên, thì ở trong nhà Trjohn-Khôi chạy ra bị ăn cướp bắt trúng một phát súng, nháo tại đó. Ăn-cướp bèn ào vô nhà phá tủ lấy vàng bạc, quần áo đáng 100\$ rồi đóng bẻ nhau bươm ráo. Trước khi bươm chúng nó có đốt nhà, song nhờ người ta tiếp cứu chữa tắt lửa được; còn ăn cướp đã đi biệt tích bất không được tên nào.

Vinhlong NEM ĐÁ VỎ TIỆM CHỆC

Vì hơi hôm ngày 25 Novembre 1922, tại tiệm chệc Lương-Hửu ngang tiệm cầm đồ (Vinhlong) có một tên học trò vô mua đồ, trong thế có rầy rà chỉ với chệc; nên qua ngày 29 Novembre lúc 6 giờ rưỡi ban mai các học trò tụ họp nhau lại trước tiệm Lương-Hửu rồi lượm đá đồ đảng ném vào tiệm bẻ kiềo hết nhiều.

Chệc Lương-Hửu đến thưa bót chừng ông Gò đi đến nơi các học trò đã chạy tăng lạt đi mất hết, bất không được trở nào. — Ăn kết.

Sóc-trăng AI VẬY

Đêm 2 rạng mặt 3 Decembre thị Bày 13 tuổi (gái tơ) là đứa ở cùng thị-Phúc nhà ở châu-thành Sóc-trăng, đang lúc nửa đêm thình-lình nghe la bài-bài làm cho ai nấy kip chạy đến nơi, hỏi ra thì thị Bày khai rằng: lúc nó đang ngon giết có kẻ lên đến ratay (bê đào non); chừng động đầu nó giực mình mở mắt thì thấy chệc..... (người ở làm công trong nhà) nãy trái chạy..... Rạng ngày giải thị Bày về Tòa giao cho quan thấy xét coi thế nào? Còn tên chệc (kẻ hôm đó) là Quach-Namto 28 tuổi, bị đem chờ ngày tra vấn

Chợlách TỬ THI THỜI Ngày 3 Decembre rồi đây, người ta có viết được 1 cái tử thi dờn ông, trôi tập tại Chợ-lách. Tử thi đã sinh, tay chơn bị cá ria cạp hết, chẳng biết tên gì? ở đâu? sao mà chết trôi? — Chón—

Lời rao

Cho có bác, anh chị rỏ: Con gái tôi tên Trán-tui-Cho kêu là Hai-Cuo, 23 tuổi nó trốn; bỏ nhà mà trốn đầu tôi không hiểu và có ăn-cáp của tôi 27 lượng vàng quần áo và 400 đồng bạc, cộng cả thầy là 2250 \$.

Vậy kể từ ngày 18 Octobre 1922, nếu ai cho con tôi là Thị-Cho vay hỏi bạc hay là bán chịu bằng hóa chỉ cho nó từ cũ nỏ mà đổi, tôi không biết tới, lại tôi không nhìn nó là con của tôi nữa. Hàng ai cho nó vay hỏi, hoặc bán chịu cho nó thì không đặng phép đến đòi tôi là cha nó.

TRÁN-MIENG, kêu là chú Mến Bườn-bán Cantbo—ville.

CAFÉ RESTAURANT Hing Hing Găn nhà hội làng Tânan

Kính cùng quý ông và quý thầy, tôi mới lập nhà hàng bán cơm tây, bán lẻ từ món (par plat) ăn món nào thì linh tiểu món này, tiệm tôi nấu đồ ngon kỹ lưỡng sạch sẽ, ban ngày đồ ăn khác, ban đêm đồ ăn khác, có làm đủ thứ bánh tây, hoặc có đám tiệc chi thì tiệm tôi cũng bao lãnh mà nấu.

Vậy qui ông và qui thầy có đi Cảnh-thor xin đến tiệm tôi thì tôi sáng lòng tiếp rước.

Lời rao

Tôi là Thái-xuân-Lai Hội-Đông tổng Bình-lê ở tại làng Hlanh-Thông, Trà-luộc (Cảnh-tho) rao cho thiên hạ hay rằng từ rầy sắp tới tôi không biết tới nợ nần chi của con tôi là Thái-xuân-Kỳ kêu là Xá Bồn.

Trước khi tôi có mua vườn đất cho nó đứng bộ, nay tôi đã thừa với Tòa rút lại hết rồi.

Thái-xuân-Lai

Bán

Có người muốn bán: 1 cái ghế thường kỹ bằng trác 1 cái bàn 1 bộ đồ lễ-bộ chạm trổ khéo lắm đưub ga đé mua. Xin do nơi Bồn-Báo

GARAGE TRẦN-DẤT-NGHĨA Cantho—(Cochinchine)

SỬA CÁC THỨ MÁY: Xe hơi, tàu hơi, máy lửa, xe máy máy may, máy viết chữ, máy nói, tủ sắt, vau vau. Công việc làm kỹ lưỡng, mau mà giá rẻ. Có trữ bán vỏ ruột xe hơi, xe kéo và xe máy, máy may hiệu Singer và xe kéo mới. Dầu nhớt, dầu sảng. Đồ phụ tùng xe hơi và xe máy vau vau. Lãnh làm sườn nhà và hàng rào sắt. Tại hàng có sắm xe hơi để cho mượn đi chơi, cũng bao đi xa. Giá định nơi luôn luôn.

Hai bồn tuồng mới

"Chén thuốc-độc" và "Tây-sương tân kịch" là hai bồn tuồng của ông Vô-dinh-Long, Giáo-học trường Pháp-Việt Hladong mà bồn báo đã có làm giới thiệu trong số báo ngày 20 juillet 1922 thời nay ông đã gửi lại cây bôn giùm. Tuồng đẹp theo lối kịch của người Pháp có phân tử hỏi, lối là dùng-đáng mà cách bố cục thật tài. Vì số ở lại ít quá vậy vì oào muốn mua xin mau viết thư cho nhà in Hậu-giang Cảnh-thor. Giá mỗi quyển 0\$40, phụ thêm 0\$15 tiền gởi

Giá rẻ !!! Giá rẻ !!!

KINH CÙNG QUI-VỊ RỎ:

Bồn-biêu mới tiếp đặng một kỹ viết kẹp theo từ đó "Port-plume à réservoir" à remplissage automatique, cóagraf bằng métal nickelé đẹp lắm, không thua gì các hiệu khác. Giá định bán rẻ, mỗi cây.... 0\$60

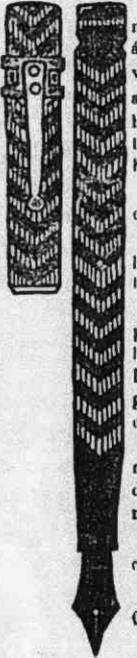
Ài mua nhều vé bán lại 12 cây, giá chắc là.... 0\$300

Thư viết này không phải xấu mà báo, cũng là viết của các trường Langsa gửi qua, nếu giu giữ kỹ càng thì cũng dùng lâu đặng.

Kỹ này lại không bao nhều; như Qui-Vị cũo dùng viết thư đến mua mau mau kẻo hết.

Xin để thư và mandat cho:

M. Trần-dất-Nghĩa Quản-lý An-Quán An-Hà Cảnh-thor.

CHIẾC VÒNG NGỌC-THẠCH

« LE BRACELET DE TURQUOISE » (Cảnh-thê tiểu thuyết) (TIẾP THEO)

Đám đám M. Le Dantec lại bị như khối lửa tinh nó đốt nóng ruột gan, không thể dằn được, nên mới ngỏ lời rằng: — Có có cần gì phải đeo vòng vàng, nữa đâu 1 có đã sẵn có sắc tuyệt đẹp rồi. Có không nghĩ rằng cái cườm tay trước của cô nó đã trắng na trắng nõn, xinh quá chứ còn đeo chiếc vòng ngọc-thạch đó làm chi cho nó giảm mất cái vẻ đẹp tự-nhiên đi. Mấy đồng lúc còn-vợ của cô há chẳng ăn đứt được cái sắc lóng-lánh của mấy hạt kim-cương cườm mấy hạt ngọc kia sao?

Nói đoạn, người kéo riết Pha-bi-Anh vào, và hôn-bít cái đầu tóc, Pha-bi-Anh không đáp được một lời, vì không ngờ M. Le Dantec lại dám làm đến chuyện ấy. Giây lát, nàng sực nhớ lại, biết thế không xong, nên có mấy lời rằng: — Tôi xin ông..... để cho tôi tự-nhiên, đừng làm cỵn tôi.

— Tôi yêu cô quá mà 1 (người vừa nói vừa cố nắm lấy tay nàng lại, vì nàng đã giực đi rồi.)

— Không! xin ông chẳng nên nói lời ấy với tôi. Nếu lúc này tôi vì lòng-tri mà nói với ông hình như là tôi ít thương M. Rôi đó, thời bây giờ xin hãy hỏi tâm đi, đứng có làm nghe. Tôi thương chồng tôi lắm; thật, tôi thương chàng lúc này cũng như buổi mới sum-hiệp nhau. Hồi sớm mai này, tôi thấy chàng hơi-rối tư-lương thời tôi đau lòng biết mấy vì cái tội lỗi ấy là tự tôi gây ra. Nhưng cũng nhờ ông nên vợ chồng tôi mới được thoát khỏi vòng cườm sắt, vậy cái ơn ấy tôi nguyện cầm đời cho đến tận thế cũc công của tôi và tôi xin ông đừng có khuấy cho tâm lòng vui-vẻ ac-nghĩa ấy nó lừ-đờ ra.

Đứng lờn tình của M. Le Dantec lúc này dường như cũng bằng người lạnh dần đi, nên người bèn lấy lưng trở ra, vừa muốn bước đi luôn, lại vừa nài lết tiếc cái công-trình của mình đã giúp nàng, nên dừng lại và rằng: — Có đi 1 xin có thứ lỗi cho: — Thôi, tôi công xin ông bước ra cho

khỏi chồn này, hầu cho chúng ta khỏi hối-hận về những việc đã qua rồi lúc này đó.

Quan Giám-đốc vừa đem hức qua cửa phòng việc, vừa nói rằng: Tôi vắng ý cô. Mai sớm đây tôi sẽ từ giã xứ Cu-ri-e này, sau khi xét tù xong. Chắc rằng: tôi không còn trông thấy cô, mà cô cũng không còn thấy tôi nữa. Hiện đây có đi 1 xin cô hãy tỏ cho tôi biết rằng cô không có oán-hận về..... sự tôi làm điên lúc này và cho phép tôi cầm tay cô mà từ giã lán chót này.

Pha-bi-Anh đưa tay ra, hai tay cùng nắm nhau một cách au-yếm lắm, rồi nâng lại buồng lán ra, đoạn mở cửa phòng.

Từ giã ông..... Tôi không khi nào dám quên cái việc ông đã giúp tôi đây.

M. Le Dantec đi khuất dạng rồi, nàng đóng cửa lại, vẫn khóa đầu đó bằng hồ, đoạn trở vào phòng. Nàng đưa trên ghế phở tay, đầu nghéo qua một bên, đôi mắt mở lớn ra, vừa mừng mà vừa tủi. Một chập xem chừng đã một-mỏi quá, nên lần lần phải ngủ mồm trên ghế ấy, chưa kịp thay đồ.

xe ngừng trước nhà nên giữ mình thế: đây. Nàng lật-dật mở cửa hư bài chạy ra, thời thấy bộ chổng sủa thâm khốn-cùng, mặt-mày đã-dườ. Nàng dất chùng vào phòng vừa đi vừa hỏi: — Me có cho mình tiền không?

— Không! Chết rồi! chúng ta phen này phải chết rồi. Giọng nói thật là đau đớn mà không còn hi-vọng gì nữa. Đoạn chàng ngồi sụp trên ghế.

Pha-bi-Anh ra dảng tư dắc lăm, đáp lại rằng: Chúng ta có sao đâu mà chết. Minh phải biết rằng: không khi nào tôi chết vì công việc của A-Sai sẽ được thành công. Lúc mình vừa bước chơn ra đi thời tôi đã thi-hành ngay cái sớ-pieu của tôi..... Tôi đã trả chiếc vòng ấy lại cho người chủ bán và họ đã bằng lòng huân số bạc cho tôi rồi.

— Cha chả! mình đã tình xong rồi sao mình?

— Ừ! xong rồi. Nàng vừa nói vừa trải số năm trăm quan ra.

— Pha-bi-Anh hiện-thể 0! thật mình là thần thánh mà! Rôi kéo nàng vào lòng. Nàng hoàn tay qua cổ chồng, vừa muốn cúi xuống hôn, thời nước mắt ở đầu nó dãn-dụn chảy ngay ra, không sao cầm lại được. Rôi thấy vậy như rằng:

— Minh mừng với q. á, từ giờ qua đến khôn ra đưng giết thi ba, vậy lấy ngời yên trong giây-lác đi, để tôi đem số bạc này đắp ngay vào tôi.

Tuất M. Le Dantec gin lời. Sau khi xét tù xong, người trở gót lộn về, không còn thấy mặt Pha-bi-Anh nữa. Ngày qua tháng lại, đã được tròn năm, người không có dịp nào trở lại Cu-ri-e, nhưng bằng nhờ đến cái khôn-dám-ám một giờ đồng-hồ ở trong cái phòng việc tôi tâm kia, cũng ngồi đối diện với một người mỹ-nhào, mà cặp mắt lóng-la lóng-lánh. Nhiều khi, chiều trời êm-à, một bóng một mình, người lại kẻ học tù ra, lấy cái hộp chơn xanh, dờ ngắm chiếc vòng ngọc-thạch. Lúc ấy cái kỷ-niệm của nàng Pha-bi-Anh dường như có hiện ngay trước mắt, người tưởng-tượng như trông thấy cái miệng của nàng mỉm cười, khiến cho người tự nghĩ:

« Hay thay! tha lòng còn ôm ấp được cái sự tuyệt-vong đám-ám kia, cũng thế mang hối-hận ở-hồ! Bah! mieux vaut encore garder en son cur le souvenir d'un regret que le dégoût d'un remords. » (HẾT) T. Q. TIỂU (DỰC-TRUYỆT)

CÓ BẰNG CẤP CỦA HỘI ĐẤU XẢO MỸ-NGHỆ HÀNGBANG KHEN
DIPLOME DE MERITE- EXPOSITION DES BEAUX ARTS DE HANOI 1922
Cordonnerie - Chapellerie - Tonkinoise
GRAVURE SUR METAUX ET MARBRE

NGUYỄN CHÍ HÒA

88 - Rue Catinat - Saigon

Kính công QUI-VI dăng rô. Tiêm tới có 30 thớ BẮC-KY, GIẤY ĐONG GIAY, LAM NÓN theo kiểu AN-CHAU kim thời. GIẤY ĐONG BĂNG DA-TÂY hết, NÓN làm bằng CÂY-MOP thiết chế, lớp NIXAM, BỐ TRẮNG VÀ BỐ VÀNG đỏ kiêu. Tôi cũng có thớ KHÁC CON-DẦU ĐÔNG VÀ CHẠM MỘ-ĐIA DA CẨM-THẠCH ĐỀ MÃ. Tôi đã BAN-SỈ ở LỤC-TINH thiết chế, đã có nhiều vị rất tin cậy và khon người NÓN VÀ GIẤY của tôi làm thiết kế canx và giá lại rẻ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BAN GIAY-HẠ DA LĂNG GIẾP DA-LĂNG VÀ NHUNG đỏ màu QUỐC BẮC-KY SƠN-ĐEN QUAI-NHUNG QUI VI xa xin viết thư về thương nghị tôi sẽ hồi âm lập tức có giá BAN-SI riêng thiết chế xin chờ tòa chiếu để cho việc buôn bán của ĐÔNG-BANG ta được thịnh lợi trong lúc cạnh tranh này tôi hết lòng cảm ơn.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA, Kính mời

An Phong

Bijouterie soieries de Chine
et du Tonkin
C. COLANHI

Kính trình cùng quý khách đặng rô: Tiêm tới mua bán hơn năm năm bán hàng rông lâu, những vị vẫn xuyên Anh nhiều, cũng là hàng vớ, nhưng đến đến lang thật tốt, không hề trở lại chắc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên tôi hết sức lựa chọn cho người, những tôi và hết chân tôi, những nơi khác đó cần chú, nên từ nay, cũng sẽ lựa soạn bất thiếu, lựa soạn thường hóa đều có đủ thớ, con hàng bán như, hàng không thể bị kẹp hàng của tôi, và giá tôi bán lại rất rẻ, nên người như thế, bằng lòng đủ thớ, tôi hình tại Hà-nội, như quý khách muốn mua vật chi dùng xin gửi thư đến, thì tôi sẽ gửi đó lại liền, như vì nào muốn mua nhiều quá bán, tôi tính giá rất nhẹ, bằng tôi gửi trả về remboursement.

Cao lãnh: Nguyễn xuân Trương
Chủ tịch

TRẠI THỢ MỘC, CHẠM VÀ CÁN HIỆU

Nguyễn long-Thao

Tại chợ LATTRE (Boulevard COLONIALE)

Sáng tạo gần 10 năm rồi, từng thao nhiều kiểu khéo léo.

Có đóng sẵn và bán đủ các thứ bàn ăn: dài, vắn, tròn vườn kheo la. Tô áo tron hoặc có kiến soi, mặt, 2 mặt, từ thớ trau cần, từ để sách và để rượu. Bàn viết, bàn rửa mặt cũng bán salon tron hồ. Ghế trường kỳ, ghế ngồi nhiều kiến Váng có một tấm liên chùng ngựa thường, chùng tiện hoặc chùng voi đội. Bàn hồng sơn mài và cần. Khay, hộp chùng đèn, dài kỳ.

Những món lễ trên đây dùng toàn cây danh mộc: Trắc, gỗ, camlai mà đóng chế kiểu kim thời.

Kính mời quý ông qui bà muốn mua hay là đặt món chi thì tôi sáng tạo làm theo vừa ý. Trại thợ cũng có lãnh làm bao lam thành vớ các chạm sơn thếp Nguyễn-long-Thao
Chủ nhơn kính cáo

Quyền từ tụng thế lệ

Quyền từ tụng thế lệ là một quyền sách từ hữu ích cho những người có việc kinh thừa thừa toà, cũng hết thấy những người làm dân nhà nước. Sách dạy có thấy 134 trang, nói về sự kiện, bài nại và nhập vào vụ kiện, về án toà, án khám diện và cách kháng án, sự giáo cự chống án oan và tra xét trong việc không án, xin phúc án từ sự phán án và Ban-pháp, luận lịch đồ tập vật, sự bán đấu, văn của kế thừa thành chơn, sẽ sự giáo, thảo... v.v. còn nhiều khoản cần tìm không thể kể hết.

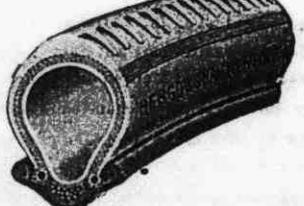
Sách này của ông huyện Võ-văn-Tham soạn lời nghĩ và lời chú giải của quan án DUFILHO là có các kiểu đơn để do theo mà làm rất tiện.

Giá mỗi quyển.....1\$30
Phụ thêm tiền gửi 0.24.

Xin để thư cho M. Trần Đắc Nghĩa
Quản-lý An quán An hà Cánthơ

Vô xe thượng hạng

HIỆU (Pneus Bergougnan)

Vô xe kéo mỗi cái giá là 8\$ 00
Vô xe kéo mỗi cái giá là 2, 50
Vô xe máy mỗi cái giá là 2, 80
Vô xe máy mỗi cái giá là 1, 60

At muốn mua xin đến nơi M. Trần Đắc Nghĩa, Quản-lý An quán An-hà Cánthơ

Hời bạn thanh niên

Muốn lãnh dăng sắc dục hãy xem truyện: LỜI BƯỚC PHONG TÌNH.
Chuyện có bà JEANNETTE ở Vinhlong
Giá mỗi cuốn là 0,430
Ai mua nhiều thì có hẻ hẻ 20%
Có trữ bán tại An quán An-hà Cánthơ
và tiệm Bài-bửu-Huân Cánthơ.

TIỆM

Trương-văn-Hanh

Sadec

Có bán xe máy mới và đồ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lãnh thớ mượn đèn khí đá (carbure) theo cuộc quan, hôn, tan, tế, kỳ yên, tàu gia, hạ thớ, khăn đen bằng nhiều tây và khăn bông tơ thượng hạng, bán mới và bán là vô ruột xe máy hiệu micromin, gray bâm-ét đồ có đóng theo kiểu kim thời. Qui ông ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, thì gửi thư cho tôi. Tôi sẽ ứng kị lượng mà gửi Contre-Remboursement nghĩa là đóng bạc nhà thớ mà lãnh đồ và tôi cho giá đồ phụ tùng in sáng bằng chữ quoc-ngữ (Prix courant)

Trương-văn-Hanh.
Chủ nhơn.

Nhà ngủ và nhà hàng bán cơm tây

HIỆU: TÀN-PHAT-LỢI

ở đường Bô Maspéro gần cầu tàu lục Tỉnh (SỐC TRANG)

Kính thỉnh quý khách nếu có việc đi về-trang tôi ở đường xin dừng ở đây ghé lại nghỉ nơi tạm của tôi: Có phòng ngủ tinh vi khoản khoản, tại có quạt máy và đèn điện; tại có bàn là đồ đồ cần thì tôi cũng sáng lòng làm cho vừa ý. Xin Quý-khách chiếu cố đến, tôi lấy làm cảm.

Chủ nhơn: Tư Cảnh kính mời.

Cáo bạch

Có bán các viết "PORTS PLUMES à réservoir" ngòi viết bằng vàng thiết cao "PLUMES EN OR CONTRÔLÉ" 14k không sét không mòn (Còk hâu (Acras) một đầu thớ bút viết, còk đầu kia thì viết chữ "PORTSMARK"; có phụ thớ 4 hộp nhỏ đựng năm cọng chi để thay. Cây viết này nếu gìn giữ xài mười năm không hư.

Xin dừng tưởng rằng cây viết này giống theo công viết

Mua về, nếu xài không dăng không xùng dăng với đồng tiền thì trả lại. Bốn hiệu sẽ trả y liền lại đó. Giá một cây là (có hộp có Comptegoutte) giá 4\$50

Mua nguyên lỗ về bán lại càng tinh giá nhẹ hơn nhiều. Công có trữ bán mức sty lographique bleue black thớ tốt.

ve một giá 0\$50

Nhà in Hậu Giang CANTHO

Chân Hưng Thái

BOULANGERIE-ÉPICERIE
Rue du Tribunal
CANTHO-VILLE

Kính trình cùng quý vị dăng tưởng Bón tiệm có bán bánh mì ngon, đồ xia vị, các thớ rượu Tây và cũng có lãnh sửa đồ với loại đồ.

Giá định rõ. Như quý vị có cần dùng các món đã kể trên đây, xin dừng gửi đến Bón tiệm sẽ hết lòng tiếp rước và sẽ làm vừa lòng quý vị luôn luôn.

Xin qui vị chiếu cố. Bón tiệm rất hạnh-thậm.

Nay kính Chân-lưng-Thái kính mời

Ngò cùng Đổng Bang

Tướng "Kim thạch kỳ duyên" là một áng văn Quốc-am nên đọc, nên lưu truyền hậu thế, của một nhà đại gia văn-chương là: ông Thủ-Khoa NGHĨA soạn.

Bón tướng này mấy câu chữ nào khó đều có giải nghĩa rõ ràng ở dưới mỗi rương, thiết dễ hiểu lắm.

Giá mỗi cuốn.....0\$80
Phụ thêm tiền gửi.....0.20

Giá tiền kỳ so với văn chương ông Thủ-Khoa Nghĩa đây, thì tương còn rẻ lại một bốn tướng như thế và có thể giúp vui cho Quý ông; Quý bà trong cơn rỗi rảnh.

Có trữ bán tại nhà in Hậu Giang Cán thớ. Ai mua nhiều, từ 10 cuốn sắp lên sẽ có hẻ hẻ 20%.

XIN LƯU-Ý

Kỳ tàu ARMAND-BÉHIC chuyên rời đây, tại ENTREPÔT DE VINHLONG có lại những hàng hóa như sau này: Trại tảo riêm đường (Prunex fourrés glaces) Từ hộp một kilo, nửa kilo và phần tư kilo. Thớt là thớ sáng của nước Lang-sa, giá vị chế ăn ngon lắm, bở và nên cho máy người bệnh đau mới mới dùng lắm, rất qui, cái hộp làm rất khéo chừa và khon vô công.

Xe máy "LYON và HERCULE" Đã phụ tở g xe kèn như là: Bánh-xe, nhíp-xe, tùm-xe, xi xe, cần và dăng vắn vắn.

Cá thớ giá bán y với các hàng lớn Saigon, mà lại có khi rẻ hơn nữa. Xin như tôn quan cố, mà giao tiếp cũng như này một huyện, sẽ biết người từ-tử, chiếu đại là thế nào.

Chủ nhơn: Nguyễn-thành-Điêm
Chủ nhơn: Tư Cảnh kính mời.

Xin ghé mắt !!!

Một quyển sách rất hữu ích
Mày ông hướng chức dăng hành sự trong việc quan, muốn cho koi làm lỗi và khon bị thiệt hại, lại có quyền thì hành như Trưởng-Tòa thì nên mua quyển sách Quốc-am của ông Dương-văn-Mên kêu là "THỰC-KIẾU-MÔI" có quan Nguyễn-soái Nam-kỳ phê cho phép in ra bán.

Giá mỗi quyển 3, \$00 phụ thêm tiền gửi 0\$24

Sách này có 156 trang, dù các thớ kieu: Yết thớ, tờ vi bằng, lời truyền rao và phúc bảm để cho hươn g chức dục mà giao trát tờ và thì hành án về việc hộ người bốn-quốc.

Một mình nhà in Hậu Giang có trữ mà thớ.

Ai mua nhiều về bán lại từ 10 cuốn sắp lên sẽ cho hẻ hẻ 30%.

Hai thứ thuốc hay

Thuốc "TRẦN-THÀNH CỬ QUÁI HOÀN" là một thứ thuốc vị koi ôn-hóa chùng luận già trẻ, dăng dăng ôn-hà mới ho, hoặc ho lâu, ho lao, ho ra máu ho có đm, h o sần bâu, dùng nó trong vài ngày thì thấy giảm liểu. Chùng biết bao nhiêu người đã dùng rồi, đều gửi thư đến khen n ở chùng cũng. Cách dùng thì koi mua thuốc sẽ có gởi toa cho cứ do theo đó.
Giá bán hộp nhỏ 5 miếng.....0.30
Hộp lớn 10 miếng.....0.50

Thuốc "TRẦN-LÝ NAI" cứu bệnh mở Thuốc dùng loãn sửa cộp mà luyện chế ra. Lâm người mù đã trên năm sáu tháng mà khi dùng trong tuần lễ thì thấy sáng như thường. Thuốc này do đã ngửa và má làm. Cách dùng đã biên vào trong toa, khi mua sẽ gởi theo với thuốc.

Giá bán: Mỗi v. .... 0\$40
Xin rắng coi chùng thuốc giá-cứ để thư cho M. Trần Đắc Nghĩa Quản lý An quán An Hà Cánthơ thớ thuốc gởi lại

Các nhà buôn nên mua

hàng hóa, (Paris d'affranchissement des correspondances) hoặc phải dăng bao nhiêu cò, hoặc phải gởi cách thớ nào cho trúng theo luật lệ nhà thớ. Mỗi tấm bán 0\$25 phụ thêm 0, \$10 tiền gửi. Vì nào muốn mua xin viết thư cho M. Trần-đắc-Nghĩa Tổng-lý An-quán An hà Cánthơ

Tiêm thợ bạc

CỦA M. CAO-VAN-HY
108 Boulevard Bonnard - Saigon

Tiêm này có bán đủ các thớ đồ nữ trang theo kiểu kim thời, xinh đẹp khéo lạ vô cùng, những là: vòng vòng, chuỗi hạt, hoa tai, cà-ré, giầy chiến, neo xuyên v.v. kiến chạm rất nên huê dăng.

Xin các bà, các cò hãy đến xem thớ một, lần thì biết.

Nay kính Cao-văn-Hy kính cáo.

Tại nhà-In Hậu Giang

Nhà in Hậu Giang từ buổi tạo sáng đến nay trôi năm năm, nhờ chừ quản lý lực-châu chiếu cố nên ngày càng thịnh-phát. Hiện nay thấy thớ tinh cả ba bốn mươi người, máy sấm thêm đủ cò. Chừ vì muốn cần dùng đặt thiệp, sổ, giầy viết thớ, dăng sách, bất cứ món nào, bốn hiệu cũng sáng lòng làm cho vừa ý.

Có bán sách:

Kim-thạch kỳ duyên.....0\$80
Truyện Kiều tâm liệt dư.....0, 30
Tôn-thầy pháp tợ 2, 30
Đổng Am tự vi 0, 40
Khuyến sĩ ca 0, 20
Lời từ nguyệt 0, 10
Ngò phụng Lầu 0, 20
Sách Thương dụng 2, 00
Sách giúp, hươn chức cò
quốc thì hành như trưởng toa... 3, 00
Tuyển kim Thạch kỳ duyên 0, 80
Tự điển, sự kỳ v. v. không thể kể hết.

Có lãnh in đủ các kiểu Catalogue có hình, như: đồ phụ tùng xe máy, các thớ đèn, đồ dùng trong nhà và đồ ăn-bán (vaisselles) nhiều clichés tốt lắm, giầy ăn rửa bình 6/2x9,9x12; 13x18, nước thuốc rửa bình.

Máy viết hiệu "Smith Premier" n° 10 máy viết hiệu "Virotyp" tốt như hẻ.

Bón hiệu lại định từ đây bắt cừ, in đng gi, các ngài muốn trả tiền hay trả bằng giầy quốc tế chùng dăng, tùy theo giá bực lên trước mà nói.

Nay đã thớ buổi giúp nhau, giám xin chừ vị tưởng thớ, gởi chiếu cò người nhữ trong việc cạnh tranh quyền lợi.

Trần-đắc-Nghĩa
Quản-lý An-quán-An-hà (Cánthơ)
kính cáo.

Tiêm khắc con

Kính trình cùng quý khách đặng rô Tiêm tới: trước ở số nhà 85 đường Catinat và số 130 đường Pellerin, nhờ ơn lực chừ chừ quản lý chiểu cố thì công nghiệp của tôi đã thành hành bấy lâu nay.

Vậy tôi đã dọn lại số 96 cũng đường Pellerin vẫn chuyên nghề khắc con dấu đồng, cao-su, bán-đồng, bán đá cẩm thạch đồ mã, có bán đủ các thớ con dấu Tây gởi lại, như là Dateur, Numéro teur, Folioleur, Composteur, elcv...v. bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu giá rẻ đồ tốt mà làm mau, có in Catalogue để gởi cho qui khách nếu qui khách muốn cần dùng kiểu nào thì xin gởi thư cho tôi lấy Catalogue lựa kiêu mà dùng tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các qu khách.

TRẦN-DUY-BINH
Graveur - 96 Rue Pellerin - Saigon

Quản Hiệp Xương kieu là Ban Xương

ở GẦN CHỢ CANTHO

Chủ tiệm: Ngò-Bù

Kính cáo,

Kính trình cho qui vị dăng tưởng Thuở nay tiệm tôi có bán hàng tàu, hàng xén, và thuốc bắc; các buôn bán của tôi và cách tiếp rước mỗi hàng từ te thì ai ai cũng biết, nhờ vậy mà tiệm tôi bán được rất nhiều.

Ngày nay bốn tiệm tôi làm từ giao kèo lãnh bán các món dàu, của hàng "Compagnie Asiatic Saigon" vì dàu của hàng ấy thượng hạng và giá rẻ hơn các nơi. Dầu xe hơi kieu là Essence, dàu nhớt đồ thớ, dàu lửa hiệu con Gà, Mỏ Neo, cá Mỡ, Chứ Thập, dàu cây lớn nhỏ có màu trắng và màu đỏ.

Như Qui vị có cần dùng sai người đến tiệm tôi mua thì cò.

Xin Qui vị chiếu cố.
Nay kính, Ngò-Bù

TIỆM La-văn-Trọng

CANTHO

Có bán các hàng: tơ lụa trừ các thớ lãnh Bắc-Thành, dăng may áo và may quần tây hơn lãnh tàu nhiều lắm, chừ hơn, đắt hơn, nước nhuộm bở hơn. Nào nghĩ lại rẻ hơn lãnh Tàu nhiều lắm.

Tiêm tôi cũng có bán các sắc hàng Bombay, các thớ dơn treo hòng màn song, đèn tua dăng và có trữ bán xe máy hiệu Hirondelle.

Qui ông qui bà muốn mua món chi nào hỏi giá, thớ tôi sẽ trả lời liền.

Nay kính,
La-văn-Trọng